

Θ. ΑΠΑΡΤΗΣ

ΑΘΗΝΑΙΚΟ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

1 - 30 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΘΑΝΑΣΗ ΑΠΑΡΤΗ
"ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ ΣΤΗ ΔΥΣΗ"

.....Επίται από τρία τέταρτα δουλεύει τὰ μάτια μου θελώνανε. Επέκλινα ένα τέταρτο στο ντιβάν και ήμουνα σάν αδειασμένος. Σε λίγο τὰ μάτια μου ξαναγυμνάζαν, σγκωνόμουνα, τέντωνα τὸ κορμί μου και πάλι στη δουλειά. Ἐβούλεφα τὰ περιγράμματα και ἐτούτη τὴ φορά βρήκα ἀπὸ τὸ μοντέλο μου αὐτὸ, τὴν καθαρὴ Ἰννοια τῆς γλυπτικῆς, ἀς τὴν ὀνομάσουμε εἰσωτερικὴ ἀλήθεια. Ἐβῶ τὸ πρόβλημα γιὰ μὲνα στήθηκε καινούργιο, γιατί τὸ μοντέλο μου πῶξερνε ἐκπλωμένο και ἔπρεπε νὰ ἔχει ἐνδιαφέρον και ἀπὸ πάνω. Δόθηκα ὑπερβολικὰ δουλεύοντας αὐτὸ τὸ ἔργο. Σιγά-σιγά ξυπνοῦσε μέσα μου ὁ ἴδιος ὁ ἐαυτός μου. Οἱ ἐπιφανειακῆς ἐντυπώσεις σήγανε ἢ μὲν μετὰ τὴν ἄλλη, και ἔμειναν οἱ ἐντυπώσεις τοῦ εἴθους. Ἄλλὰ ἀπ' αὐτῆς ἀς μὴ φοβόμαστε, και καλῆς εἶναι, κι ἀν μόνουνα, μένουσε ὅσο πρέπει. Οἱ μέλισσες ἀπὸ τὰ λουλούδια παίρνονε, οἱ σφήκες ἀπὸ τῆς ἀκαθαρσίας. Νὰ εἴμαστε λοιπὸν μέλισσες. Ὁ παλιός μου ὁ κόσμος στήθηκε ἀκόμα στὸ κεφάλι τοῦ ἔργου μου, ποὺ στήθηκε ἰσχυρότερο και δὲν ἀκολούθησε τὸ μοντέλο. Ἦταν ἡ μὲν παρνομία, γιατί τὸ κορμί ἦταν ἀπὸ κοντὰ-κοντὰ δουλεμένο μὲ τὸν ἀτόμιο χαραχτήρα τοῦ μοντέλου μου.

Τὰ κοίταξα τὰ μέμπερα και ἔβλεπα μέσα τὴ ζυγισμένη ἁρμονία. Φέρμα, εἰσωτερικὴ ζωὴ, εἶναι: ὀρθὰ ἀλληλένδετες. Παντοῦ ἡ ἡρεμία, ἡ ἀνώτερη ἡρεμία. Ἐβῶ παίρνε: τὸ ὄρμη ἡ τεχνικὴ, και κμαζερώνει ἢ ζωντανὴ σκέψη, ἀνώτερη ζωντανὴ σκέψη, ἀνώτερη και ζουμερὴ ψυχὴ. Τὰ γλυπτὰ τοῦ Παρθένου εἶναι: ἡ τελευταία λάμψη τῆς μεγάλης τέχνης τῶν Ἑλλήνων, ὁ Θησεύς ἢ Διόνυσος, τὸν ἔχω μπρὸς μου, εἶναι: καθισμένος ἐκπλωτὰ, ἀς προσέξουμε τὴν τρομερὴ ἔργασια τῆς κοιλιάς, τὰ μπράτσα του τεντώνονται: μὲ τέτοιο τρόπο ποὺ δὲν χλωάνε τὸ αὐστηρὸ εἰσωτερικὸ περίγραμμα. Κοίταξα τῆς γάμπας του, και θῆς δὲν θῆς, μὲ τραβῶσαν, και νὰ οἱ μμοροὶ του, ἢ λεκάνη, τὸ στήθος, τὸ κεφάλι. Τὸ ἕνα σὲ τραβά και ὁ ὄδηγῆται στὸ ἄλλο. Ὁ καλλιτέχνης δὲν φοβάται τὰ σκέρα, σφίγγει τὴ φόρμα του, τὴν σκάει: μὲ ἀδρό-

τητα, και τὰ κενὰ παίρνονε ἰσόβαρα μὲ τὰ γιομάτα. Ζωὴ, ζωὴ, ἢ ἁρμονία ζωὴ σὲ τοῦτο τὸ ἔργο, και στήν παραμικρὴ του λεπτομέρεια. Οἱ φλέβες πάνω στῆς γάμπας, στὰ μπράτσα, θερμαίνονε τὸ δημισόγγραφο αὐτὸ και τ' ἁρματίζονε ὅπως τὰ ποτάμια τὴν κοιλάδα. Πῶ και τὰ πρόσωπα, δὲν γυναικεῖα κορμὰ, τὸ ἕνα καθιστὸ, τὸ ἄλλο ἐκπλωτὸ ἀκουμπᾶ στὸ καθιστὸ. Δὲν μιλοῦμε γλυπτικὴ, μιλοῦμε σάν ἄνδρες. Οἱ γυναίκες αὐτῆς κρῶδου στὰ στήθη των ποικιλομορφῆς ἀγάπης. Στὰ σφιγτὰ κόμματα ἢ πτωχολογία χαθεῖται τὰ μαρὰ των, και εἶδα τῆς κοιλιάς και τῆς κοιλιάς! Τὶ ἄνεση εἶ ἔθρηνη, τὶ παλιός! Τὶ εἶναι: ἕνα αὐτὰ! Εἶναι: ἡ ὀρθαία φράση ποὺ τραγουδᾷ τὴν ἀνώτερη τέχνη τῶν Ἑλλήνων. Στὰ γλυπτὰ τοῦ Παρθένου ἢ ἑλληνικὴ τέχνη λέγει: μ' ἕνα τρόπο ἀπὸ ἕνα, μ' ἕνα τρόπο τόσο ἀπλό, ποὺ κανένας μας δὲν φαντάζεται: πῶς θὰ μπορούσε νὰ τὰ παῖ. Δὲν μᾶς ὑποβάλλει τίποτα. Ἄλλὰ ἐκφράζεται: μὲ τελειότητα. Δὲν σχηματίζονται, δὲν θέλει: νὰ συλλοχῆται. Παίζει ἀδύνατα μὲ τὴ στήση ποὺ ἔνωσε: τὸν ἄνθρωπο μὲ τὴ φύση, και δρῖσκει: στοὺς ἄγκους και στῆς χειρονομίες τοῦ ἀνθρώπου τοῦς νόμους ποὺ καθορίζονε γιὰ πάντα τὴν ἁρμονία. Στὴ ζωφόρο, ἢ ὄρμη τῶν μαθητῶν τοῦ Φειδία δὲν εἶναι: καθορισμένη ὅπως στὰ ἀετώματα, γιατί αὐτοὶ δὲν ἔχουν τὴ λευτεριά των ὁρμων καλλιτεχνῶν τῶν ἀετωμάτων. Και οἱ μαθητῆς ἕμεις εἶναι: ἡρεμιο γιατί ζῶμε μαζί μὲ τοὺς ἄλλους καλλιτέχνης τῆς μεγάλης αὐτῆς στιγμῆς τῆς ἡρεμίας. Ἄνθρωποι, ζῶμα, ὀρθα, καθῆνα ἀπ' αὐτὰ ἀκούει: στὸ ρόλο ποὺ παίζει. Κι ὁ καλλιτέχνης δάξει: μέσα των τὴ χαρὰ, τὴν ὕψαι, και πάνω ἀπ' ἕνα τὴ διαίωνα. Και ζῶμε τὴ θερμότητα τῆς γυναικῆς, τὴ λεβεντιά τοῦ ἄνδρα, και τὴ σβαλτωσὴν τοῦ ζώου. Εἶναι: ἢ Ἄνοιξη. Ὅποιος θέλει: νὰ μάθῃ: πῶς περπατοῦσαν και πῶς πρέπει: νὰ περπατᾶνε οἱ γυναίκες, ἀς κοιτάξει: στὴ ζωφόρο. Ἄνδραφορ εἶναι: τὸ περπάτημα, και σάν νὰ μὴν ἀγγίξει: τὸ εἶδος, και σάν νὰ μὴν ταραξῆται: τὸν ἄνδρα. Νὰ οἱ κοπέλλες: μὲ τὰ κίνιστρα τὰ λουλούδια, τὰ στεφάνια, νὰ οἱ καθάλλοργες. Μὲ τὶ εὐγένεια τὰ ἄλογα χυπᾶνε τὰ πόδια των και πῶς τεντώνουν τὸ κορμί των. Νὰ τὰ βῆδα, μὲ τὸ ἔαρρ περπάτημα. Κάθετες, κατακόρυφες, ὀριζόντιες, κμαζοῦλε, τεντώνουν τὸ γοργὸ ρυθμὸ. Σάν τὰ κῆματα τῆς θέλασαν, μὲ σταματήματα ἄλλο, κι ἄλλο: πῶς εἶναι: ἀπὸ μέσα των, ὁ ἀνθρωπισμός: τὰ λούζει και εἶδα μέσα τὸν ἐαυτό μου κι ὁ καθῆνας ἀπὸ μᾶς θέλει: μέσα τὸν ἐαυτό του κ' ἔχουμε καθαρὴ τὴν εἰκόνα τῆς μοίρας μας.

ΑΘΗΝΑΙΚΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΣΤΡΑΤ. ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ 24, ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛΕΦ. 625.584

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΩΝ ΘΑΝΑΣΗ ΑΠΑΡΤΗ

1-31 Δεκεμβρίου 1965.

1. Μαρία-Τερέζα	μπροϋντζος	17. Δισκοβόλος	μπροϋντζος
2. Μαριάννα	γύφος	18. 'Αντιόπη	"
3. DELORME	μάρμαρο	19. Μαριάννα καί μητέρα	γύφος σέ μπρ.
4. CLAUDINE	μπροϋντζος	20. Μαρία Τερέζα πού πλέκει	μπροϋντζος
5. Καζαντζάκης	γύφος	21. Πάνθηρ	"
6. Σικελιανός	"	22. Φωτεινή	"
7. DELPIERRE	"	23. Τσοπανοπούλα	"
8. Γκρέκο	"	24. Στο μπάνιο	"
9. 'Ελενίτσα	"	25. 'Αριάδνη	"
10. Ψυχάρης	μπροϋντζος	26. Μαριάννα	"
11. Κουντούρης	"	27. Εαπλωμένη γυναίκα	"
12. 'Αργυρός Δ.	μάρμαρο	28. "Έρωτας	"
13. Ναύτης Βροντάδου	γύφος σέ μπρ.	29. Περιστερί	"
14. Σκύλα	μπροϋντζος	30. Γυναικείτο γυμνό	"
15. Γιά έκτέλεση	γύφος σέ μπρ.	31. "Ανοιξη	γύφος σέ μπρ.
16. 'Αρετή	γύφος		
